

Remiss om frihandelsdelen i Associationsavtalet mellan EU och Mercosur

Tullverket har beretts tillfälle att yttra sig över frihandelsdelen i Associationsavtalet mellan EU och Mercosur och att särskilt beakta ett antal frågor om ursprungsregler samt handelsprocedurer. Tullverket lämnar sina synpunkter på dessa nedan.

Utöver nedan kapitel och frågor har Tullverket även tittat på de delar i avtalet som rör immateriella rättigheter och biståndsframställan. Tullverket har inga synpunkter på kapitlet för immateriella rättigheter men synpunkter på biståndsframställan lämnas nedan.

1 Ursprungsregler

1. Finns det något i Sektion B om yrkande och verifikation som sticker ut jämfört med andra moderna frihandelsavtal till exempel som frihandelsavtal med Korea, Ceta eller Japan Epa?

Gällande yrkande och ursprungsintyg så ser vi inget som sticker ut på detta område.

Gällande verifikation, ursprungskontroll, så liknar Mercosur både Ceta och Japan gällande att svarsrapporten ska innehålla mer information än vad som är fallet med andra äldre avtal och det kan bli aktuellt att skicka med styrkande handlingar. I äldre avtal och med den EU-traditionella metoden vid verifikation gör exporterande landet själva ursprungsutredningen och fattar ursprungsbeslutet men skickar sedan bara resultatet i form av ett besked om varorna är ursprungsvaror eller inte till importerande landet. Beslutet huruvida varorna är ursprungsvaror, d.v.s. uppfyller ursprungsregeln, villkoren i ursprungsprotokollet och att företaget kan styrka detta, fattas i exporterande part.

För Mercosur fattas slutliga beslutet, som för Ceta och Japan, istället av importerande part. Där är svarsrapport med eventuella styrkande handlingar grund för det beslut de fattar.

Tidsgränsen för verifikation är något kortare, 10 månader, jämfört med Ceta och Japans 12 månader. Tidsperioden 10 månader är vad som är standard i de äldre avtalen, men där behöver ingen svarsrapport eller styrkande handlingar lämnas.

I sektion B saknas en artikel om sekretess liknande den som finns i ursprungsprotokollen artikel 3.25¹ i Japan Epa och 32² i Ceta. Denna artikel finns inte i äldre avtal eller Korea i ursprungsprotokollet, men för de äldre avtalen finns inte heller samma behov eftersom ingen liknande svarsrapport eller styrkande handlingar med information skickas, som för Japan och Ceta. Kan det finnas en motsvarande artikel om sekretess som är tillämplig även för ursprungsprotokollet någon annanstans i Mercosur-avtalet? Det finns heller inte en artikel liknande Japan Epa 3.22 punkt 5, men den finns heller inte med i Ceta:

Den exporterande partens tullmyndighet får inte lämna de uppgifter som avses i punkt 4 till den importerande partens tullmyndighet om exportören anser att uppgifterna är konfidentiella.

Sammanfattningsvis är 12 månader att föredra vid verifikation och vi saknar en sekretessbestämmelse motsvarande den i Ceta och Japan.

2. Utifrån innehållet i Sektion B, finns det anledning att tro att Tullverket skulle få svårare att tillämpa/verifiera Mercosuravtalet jämfört med andra moderna frihandelsavtal till exempel som frihandelsavtalet med Korea, Ceta eller Japan Epa?

Gällande vissa delar, t.ex. yrkande och bestämmelserna i ursprungsprotokollet, så ser vi inte att det finns anledning att tro att det kommer vara svårare att tillämpa det här avtalet.

Gällande verifikationsdelen så leder de nya avtalens krav på mer information i form av en svarsrapport och möjlighet att be om styrkande handlingar till betydande merarbete för Tullverket i vissa fall jämfört med de äldre avtalen, eller de som har den traditionella verifikationsmetoden. Hur stort detta merarbete blir beror på hur omfattande förfrågan är (hur många varor och fakturor ett land frågar om), hur många förfrågningar som kommer per år, samt vilken typ av varor förfrågan gäller.

Till exempel i de fall en förfrågan handlar om ett stort eller mycket stort antal varor, exempelvis reservdelar som tillverkas i andra länder i EU, så kommer leverantörsdeklaration

¹ Avtal mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, EUT L 330, 2018, Kap 3 Regler om ursprung och ursprungsförfaranden, artikel 3.25, Konfidentialitet:

1. Varje part ska i enlighet med sina lagar och andra författningar bevara konfidentialiteten för de uppgifter som lämnats till den av den andra parten i enlighet med detta kapitel och ska skydda denna information från att lämnas ut.

2. Information som den importerande partens myndigheter erhåller i enlighet med detta kapitel får bara användas av dessa myndigheter vid tillämpning av detta kapitel.

3. Konfidentiell affärsinformation som den exporterande partens eller den importerande partens tullmyndighet erhåller från exportören genom tillämpning av artiklarna 3.21 och 3.22 får inte lämnas ut, om inte annat föreskrivs i detta kapitel.

4. Information som den importerande partens tullmyndighet erhåller i enlighet med detta kapitel får inte användas av den importerande parten i några straffrättsliga förfaranden som genomförs av en domstol eller en domare, såvida inte tillstånd till detta beviljas av den exporterande parten i enlighet med dess lagar och andra författningar.

² Övergripande avtal om ekonomi och handel (Ceta) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen, och dess medlemsstater, å andra sidan, EUT L 11, 2017, Protokoll om ursprungsregler och ursprungs-förfaranden, artikel 32, Konfidentialitet:

1. Detta protokoll ska inte innebära en skyldighet för en part att lämna eller ge tillgång till affärsinformation eller information rörande en identifierad eller identifierbar fysisk person, vars röjande skulle hindra rättstillämpningen eller strida mot den partens lagstiftning om skydd av affärsinformation och av personuppgifter och privatlivet.

2. Varje part ska, i överensstämmelse med sin lagstiftning, bevara konfidentialiteten hos information som samlats in enligt detta protokoll, och ska skydda denna information så att inga uppgifter röjs som skulle kunna påverka konkurrensläget för den person som lämnat informationen. Om den part som tar emot eller inhämtar informationen enligt lag är skyldig att lämna ut den, ska den parten anmäla detta till den person eller den part som lämnat informationen.

3. Varje part ska säkerställa att konfidentiell information som samlats in enligt detta protokoll inte används för andra ändamål än handläggning av fastställanden av ursprung och avgöranden i tullfrågor samt kontroll av att dessa efterlevs, om detta inte sker med tillstånd av den person eller den part som har lämnat den konfidentiella informationen.

4. Utan hinder av punkt 3 får en part tillåta att information som samlats in enligt detta protokoll används vid administrativa förfaranden, domstolsförfaranden eller domstolsliknande förfaranden som inlett till följd av bristande efterlevnad av tullrelaterad lagstiftning genom vilken detta protokoll genomförs. En part ska på förhand anmäla sådan användning till den person eller den part som lämnat informationen.

5. Parterna ska utbyta information om sin respektive lagstiftning om uppgiftsskydd i syfte att underlätta genomförandet och tillämpningen av punkt 2.

inte enbart att räkna som styrkande handling för företaget och tullmyndigheten i Sverige. Tullverket kommer att behöva gå vidare med en utökad INF 4-procedur, det vill säga en kontroll av leverantörsdeklarationen, där de andra EU-länderna som gör denna kontroll behöver ge oss ytterligare information, förutom att svara på om varan är en ursprungsvara. Detta för att vi i svarsrapporten till Kanada eller Japan eller Mercosur ska kunna lämna den information som krävs.

Om det importerande landet i de flesta fall går på exporttullmyndighetens resultat och bedömning gällande ursprunget så kommer den delen att fortsätta likna det gamla sättet för verifikation. D.v.s. att mottagaren av resultatet fattar beslut i enlighet med det resultatet. Det finns annars ett reglerat tillvägagångssätt för hur konsultationer ska ske (artikel 26). Det bör vara fallet men eftersom det handlar om relativt nya avtal har vi ännu inte så mycket information om hur våra svar i praktiken kommer att behandlas och hur mycket information som kommer att efterfrågas eller krävas för att mottagarlandet ska fatta ett beslut i enlighet med det.

I Mercosur har den del som handlar om konsultationer ytterligare förtydligats något (jämfört med Ceta och Japan Epa) och det är även reglerat att i det fall importerande och exporterande myndigheter inte kan komma överens så ska frågan lyftas till den speciella kommitté för tull, handelsförenklingar och ursprungsregler som nämns i artikel 30. Detta pekar också mot att det bör ses som ett undantag. Vi välkomnar detta förtydligande och reglering.

3. Utifrån innehållet i Sektion B, finns det anledning att tro att företag skulle få svarare att använda Mercosuravtalet jämfört med andra moderna frihandelsavtal som till exempel frihandelsavtalet med Korea, Ceta eller Japan Epa?

Ursprungsreglerna och artiklarna i protokollet kan kännas igen från andra avtal, både äldre och nya, och vi kan inte se att någon del försvårar användandet.

Däremot men i likhet med Ceta och Japan Epa ska svarsrapporten innehålla mer information och det kan även bli aktuellt att skicka med styrkande handlingar. Trots att tullmyndigheten i exportlandet inte ska skicka vidare sådana styrkande handlingar som företaget anser är känslig information, kommer det i dessa fall kanske inte alltid gå att samtidigt ge importören rätt till förmånsbehandling eftersom slutliga beslutet fattas av importerande part.

Det är även möjligt att det är annan information än styrkande handlingar som är känslig information för företaget och som rör själva ursprungsbedömningen.

Det skulle därför kunna vara möjligt att företag med anledning av risk att lämna ut information istället väljer att inte använda avtalet. Men detta är som sagt inte unikt för just Mercosur utan för alla de nya avtal som använder sig av denna metod.

a. Om det finns anledning att tro att företag skulle ha svarare att använda Mercosuravtalet jämfört med andra moderna frihandelsavtal, kan det drabba någon särskild sektor eller varugrupp?

I det fallet som nämns ovan möjligen sektorer eller varugrupper som innehåller en större grad av företags- och tillverkningssekretess. I det fall de upplever att den information som kan behöva skickas med eller beskrivas i en svarsrapport är känslig.

b. Om det finns anledning att tro att företag skulle ha svårare att använda Mercosuravtalet jämfört med andra moderna frihandelsavtal, finns det då någon anledning att tro att det skulle drabba importörer eller exportörer i störst utsträckning

I så fall exportörer direkt men även importörer indirekt, med anledning av ovan. Det vill säga inte för att det är svårt utan på grund av risken att behöva lämna ut information.

4. Artikel 17 slår fast att *statement of origin* (ursprungscertifikat tillåts under en övergångsperiod) blir formatet för att styrka varans ursprung, har ni några synpunkter på detta?

Vi är generellt positiva till att använda deklaration om ursprung istället för certifikat.

Att EU använder Rex ser vi inte som något problem. Sedan kan systemen för företag respektive tullmyndigheter med tillstånd till godkänd exportör och registrering av Rex jämföras. Rex är en högre grad av självcertifiering, mer ansvar läggs på företaget att de själva har kunskap om villkor och krav de behöver leva upp till vid ansöknings och registreringstillfället.

Skillnaden är att företag ansöker om att bli godkänd exportör och tullmyndigheten ska då göra kontroller i samband med det för att se till att företaget uppfyller villkoren för tillståndet. Rex är istället en enkel registrering och tullmyndigheten kan och får inte göra några kontroller vid själva registreringen. Exportören ska i båda fallen uppfylla liknande krav men vid en registrering kommer detta i de flesta fall inte upptäckas förrän kontroller i efterhand eller vid verifikationskontroll.

5. Har ni några synpunkter på innehållet i artikel 25 om ursprungsverifikation?

Nej inget ytterligare.

6. Ser ni en risk att svenska företag kan behöva lämna ut känslig affärsinformation eller andra känsliga uppgifter vid exempelvis en ursprungsverifikation? Jämfört med exempelvis Japan Epa.

Tullverket kommer inte att skicka vidare styrkande handlingar med uppgifter som exportören anser är känslig information. Men eftersom det är den importerande parten som fattar det slutgiltiga beslutet så finns det förstås en risk att ett företag kan känna sig tvungna att lämna ut information, för att inte riskera att deras köpare behöver betala tull.

Det kanske även kan finnas fall när ett företag kan tycka att information kopplade till själva ursprungsregeln eller bedömningen är känslig information, de kan i det fallet be att Tullverket inte tar med detta i rapporten men eftersom det är den importerande parten som fattar det slutgiltiga beslutet så kan det innebära, beroende på vad som ska utelämnas, att köparen får betala tull om Tullverket utelämnar viktig information (gällande ursprungsregeln, varan och ursprungsbedömningen) i rapporten.

7. Har ni några övriga tillägg eller synpunkter kring innehållet i Sektion B om yrkande och verifikation?

Nej inga övriga synpunkter gällande Sektion B.

2 Handelsprocedurer

1. Godkänd ekonomisk aktör AEO (artikel 8): har ni några synpunkter gällande skrivningarna för AEO och ömsesidigt erkännande?

Vi har inga synpunkter på skrivningarna för artikel 8 då dessa stämmer överens med EU:s lagstiftning och inte kommer att påverka kriterierna för AEO i EU.

Gällande ömsesidigt erkännande så tolkar vi artikel 2.2 e och 21.4 som att parterna ska sträva efter sådana avtal när det är lämpligt och relevant. Detta är vanligtvis en lång process men har inga synpunkter på skrivningarna som sådana.

2. Lättfördärliga varor: Enligt avtalet finns möjligheten att få sitt gods klarerat utanför normal arbetstid samt möjligheten att få gods klarerat i företagets lokaler (artikel 5). Har ni några synpunkter på detta?

Vi har inga synpunkter gällande detta då det är en standardskrivning. Denna möjlighet finns redan idag.

3. Bindande förhandsbesked: (artikel 6): I Mercosuravtalet finns åtaganden om minsta giltighetstid för lämnade besked. Har ni några synpunkter på detta? Har ni andra åsikter gällande bindande förhandsbesked?

Vi har inga synpunkter på skrivningarna för artikel 6. Det som föreskrivs där överensstämmer med EU:s lagstiftning gällande bindande besked.

I dagsläget har Bindande klassificeringsbesked, BKB, en utbredd användning i Sverige, medan det inte finns några giltiga Bindande ursprungsbesked, BUB, alls.

Möjligtvis skulle omnämmandet i artikel 6 kunna öka antalet ansökningar om BUB. Om ansökningar för BUB ökar, ökar också Tullverkets arbetsbörda.

4. Transit och omlastning (artikel 7): har ni några synpunkter gällande transit och omlastning i avtalet?

Vi har inga synpunkter gällande detta och kopplat till tullförfarandet transitering ser vi inga problem.

5. Är det något annat ni vill framföra gällande tull- och handelsprocedurkapitel i Mercosuravtalet?

Nej inget i övrigt gällande detta kapitel, men vi har följande kommentarer på kapitlet för biståndsframställan (*Protocol on mutual administrative assistance in customs matters*).

Vi är positiva till artikel 1 (*Definitions*) och artikel 5 (*Form and Substance of the request for assistance*). Positivt är att det finns definitioner på "person" samt "information" då detta inte alltid finns med i avtalen. Positivt att det i 5.2 g framgår att eventuell tilläggsinformation som finns tillgänglig och förenklar för mottagaren ska tillhandahållas, samt att det i 5.3 förtydligas att engelska alltid är ett godtagbart språk vilket är viktigt.

Gällande artikel 10 *Automatic exchange of information* så står att parter får utbyta information automatiskt.³ Det är mycket viktigt att ”may” i formuleringen inte stramas upp och ändras till ”shall” framöver. Så om detta kan komma att ändras är det mycket viktigt att bevaka formuleringen i artikel 10, så att inte ”får” ändras till ”ska”.

Positivt att artikel 12 (*Information exchange and confidentiality*) är tydlig med hur man får använda sig av den information som utbyts. Även skyddet för personuppgifter är väldigt tydligt i 12.5 samt 12.6.

Gällande artikel 14 *Assistance expenses* och artikel 14.3 finns en inte helt vanligt formulering avseende en framställan som kan medföra extraordinära kostnader. Parterna ges möjlighet att komma överens om hur en sådan framställan ska genomföras och hur kostnaderna ska fördelas:

If expenses of an extraordinary nature are required to execute the request, the Parties shall determine the terms and conditions under which the request shall be executed, as well as the manner in which such costs shall be borne.

Detta avtal ska ha företräde framför befintliga bilaterala avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor i den mån bestämmelserna i dessa avtal är oförenliga med Mercosur, artikel 16 (*Other agreements*). Detta innebär inget problem för svensk del då Sverige saknar avtal med de flesta berörda länder i Mercosur-avtalet.

Ärendets handläggning

I detta ärende har avdelningschef Åsa Wilcox beslutat. Föredragande har varit nationella specialisten Malin Verneresson. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Mathias Grönlund och specialistchefen Heléne Törnqvist deltagit.

TULLVERKET

Åsa Wilcox

Kopia till:

Finansdepartementet

Tullverket

Verksledningsstabben

Kommunikationsavdelning

EU och internationell samordning

Enheten för nationell samordning

³ 1. The Parties may, by mutual arrangement in accordance with Article 15 of this Protocol: (a) exchange any information covered by this Protocol on an automatic basis; (b) exchange specific information in advance of the arrival of consignments in the territory of the other Party.

2. The Parties will establish arrangements on the type of information they wish to exchange, the format and the frequency of transmission, to implement the exchanges under letters (a) and (b) of paragraph 1.